

TISZAZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona. Fél évre 4 korona. Negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel.
Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket jutányos áráért vesz fel a kiadóhivatal.

Felelős szerkesztő: Horváth Mátyás.

Kiadó: L. Tóth István.

Laptulajdonos: Szilber János.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Templom-utca 95. sz. hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. sz. hová az előfizetések, hirdetések intézendők.

Ki lesz az új községi bíró?

— Két cikk. —

E kérdés foglalkoztatja ma nem csak az előjáróságot, a képviselő testületet és klikk szövetséget, hanem még inkább az adófizető polgárokat. Mindnyájan érezzük és tudjuk a mai helyzet tarthatatlanságát, mert Csongrádon rég megszűnt a jog, törvény és igazság uralma. Megszűnt a képviselő testület hatásköre, tehát maga a községi önkormányzat és minden téren az történik, a mit a királyi tanácsosból, a főszolgabíróból és a két jegyzőből álló klikk akar. Ezekkel szemben az előjáróság, a képviselő testület csak akarat nélküli eszközök, mert a ki a klikk előtt meg nem hajlik, a számtalan példák igazolása szerint, pusztulnia kell jogos, vagy jogtalan, törvényes vagy törvénytelen uton-módon úgy az előjáróság, mint a képviselő testület soraiból.

A kérdés tehát, hogy **ki lesz az új községi bíró?** a fenforgó viszonyok közt fölöttébb aktuális; mert ha az új bíró az eddigi nyomokon jár, vagyis Forgó Gergely szerint engedelmes eszköze lesz a klikknek, akkor reményesgünk sem lehet a helyzet javulása iránt, mivel a klikk tagjai bele élték magukat kényelmes helyzetükbe, hogy **üzletnek tekintsek egész közigazgatásunkat s bírálat és ellenőrzés nélkül valósnaság** meg továbbra is minden akaratukat. Ha pedig gondolkodni s a maga lábán akar járni az új bíró, hova hamarabb meggyűlik a klikkel a baja, mert a jegyzők bizonyára nem tűrik, hogy betartassa velük a hivatalos órákat s ne alkalmazzassanak annyi irnokot és napdíjasokat, hogy nekik az ezer forint fizetés fölvetelén kívül semmi egyéb dolog ne jusson a jegyzői ügyködésből. A jegyzőknek pedig majd siet pártját fogni a főszolgabíró, kikkel különben is egyhurog pendül. A bíró ügyében hozandó főszolgabírói határozatot pedig, tapasztalás szerint, siet helybenhagyni az alispán, kinek háta megett aztán ott áll a főispán a megye közigazgatási bizottságával és a belügyminiszterrel ki szinte a főispán információja szerint oldja meg a községi és vármegyei ügyeket.

Ily viszonyok közt a megizmosodott 48-as pártnak számot kell vetni a helyzettel és komoly megfontolás tárgyává tenni, hogy szabad-e tovább tűrnie e szegényletes állapotokat? Szabad-e megengednie, hogy évtizedeken keresztül merénylők, sólyák, hollók és egyéb ragadozók zsarnokoskodjanak Csongrád város 22 ezer lelket számláló közönsé-

gén? Szabad-e elnézni, hogy egy hatalmi banda a törvény világos rendelkezése és a minister utasítása ellenére kénye, kedve szerint konfiskálja el a a polgárok **legszentebb és leghazafiasabb jogát, a választási jogot?** Hogy zsandárokkal állja utját a szavazó polgároknak, hogy azok ne érvényesíthessék a klikkel szemben akaratukat?

Már magában véve az is türehtetlen állapot, hogy ötven-hatvan ember határozzon 22 ezer lélek sorsa felett, még inkább annak kell tekintenünk, hogy még ezen ötven-hatvan ember nagy része is fejbőlintő bálintokból álljon, kik örökké azt lesik, hogy mikor tüsszent a királyi tanácsos, a főszolgabíró, meg a két jegyző, hogy logott kedves egészségére kívánhassák. — De sőt már a klikk is érzi a mai helyzet tarthatatlan voltát és bizonyosságát adja ennek a szervezeti szabályrendeletek megváltoztatásával, mikor a két jegyző fizetését hatszáz forintról ezer forintra emeli s még két örökös jegyzői állást szervez hét-hétszáz forintnyi éves fizetéssel.

Megengedjük ugyan, hogy a klikknek ezen módosítás által magafelé hajlik a keze és csupán azért küszöbölte ki a tiszteletbeli tanácsnokokat, mert nem bizonyultak alkalmas eszköznek a klikk uralom céljaira, sőt hogy a két örökös aljegyzői állásra is ép azért volt szükség, hogy ezen uralmát biztosabb alapra fektesse: mind azáltal bebizonyított tény, hogy községi közigazgatásunk mai alakjában tovább fön nem maradhat s **megváltoztatásához a mostani bíró választás által** kell az alapot megvetni.

Ósi baja ugyanis Csongrádnak, hogy közigazgatásának fejei soha sem a néppel éreztek és tartottak, hanem mindig a hatalomnak voltak talpnyaló és szolgálói s ez a hitvány szerep annyira átment a köztudatba, hogy előjárósági tag soha még csak meg sem kísérli sikra szállani a hatalommal szemben a néperdekei mellett: hanem készséges eszköze a hatalomnak a néppel szemben minden rosra. Így volt ez legkivált 1880-tól kezdve, a mikor Csongrád közönsége ép azért változtatta meg a községi szervezetet, illetve a rendezett tanácsból visszafejlődött nagy községgé, hogy menekülhessen a Csemegi korszaktól, mely a városra elviselhetetlen nyűgképen nehezedett. Csak hogy a Stammerkormányzat meg gondoskodott róla, hogy a ki nem kellett Csongrádon polgármesternek, azt megkapja Csongrád főszolgabírónak. Igen, mert a Csemegi-Szvoboda érdekszövetkezet nagyon alkalmas eszköze volt Stammernek a maga hatalmi céljaira s meg kell adni,

hogy Stammer halálig nem hagyta a maga embereit.

Rendszer változtatással próbált tehát Csongrád már 1880-ban magán segíteni s hogy célját nem érhetette, okozta azon körülmény, hogy bajainak okozói továbbra is hatalomban maradtak.

A községi szervezet tehát nem igazolta a hozzáfűzött reményeket, sőt lecsüsztyette a várost a kiskorúság azon színvonalára, hogy önkormányzata teljesen megszűnt s nevétséges alakissággá zsugorodott össze az egész alkotmányos formáság a nép akarat kijátszására. A képviselő választó polgárok számát megapasztották az előbbi létszám egyharmadára, ellenben a községi pótdadó messze tulszárnyalta és meghaladta a rendezett tanácsu Csongrád pótdadját, a mi világosan mutatja, hogy voltaképen nem a rendezett tanácsban volt a hiba, hanem a rendszerben és az emberekben, kik azt képviselték; mert hiszen láttuk és tapasztaltuk, hogy Csemegi a községi bírói székben is csak az a ravasz és kétszínű Csemegi maradt, a kinek a polgármesteri és főszolgabírói hivatalban ismerték.

A rendszerben és azokban az emberekben van tehát ma is a hiba, kik a rendszert képviselik. Ezeket a jogtalanság, a törvénytelenység és igazságtalanság tette urakká a nép felett, tehát másképen, mint jogtalanság, törvénytelenység, és igazságtalanság által nem is tudják a hatalmat gyakorolni. Ezekkel a hatalom bitorlókkal szemben tehát a népet kell a maga jogaiba és igazságaiba behelyezni s annak a községi bírónak, kit az új választáson a 48-as párt a bírói székbe ültet, élve-halva a nép emberének kell lennie, hogy előkészítse az új képviselő testület közreműködésével azt a rendszer változtatást, melyre a 48-as párt Csongrád jövő közigazgatását fektetni akarja. Pártunk ugyanis kész programmal veszi fel a küszöbön levő választási harcot s annak egyik végrehajtója lesz az új községi bíró. De erről jövő cikkünkben fogunk bővebben szólni.

— **Hivatalos lelkiismeretlenség.** Nem nevezhetjük másnak a központi választmány azon eljárását, melylyel az országgyűlési képviselőválasztások névjegyzékének kiigazítását eszközölte. A belügyminiszter ugyanis folyó évi április 6-án 33000/I. szám alatt kelt körrendeletével utasította a központi választmányokat, hogy a választók névjegyzékének kiigazításában szorosan az 1874. XXXIII. 4. §-a szerint járjanak el. Ezen törvény pedig hivatkozik az 1836. V. törvényre, mely Csongrád megyében az urbéri telekmennyiséget 1200 szöglet ölével szá-

mitott 34, 36 és 38 holdban állapítja meg. Ehhez képest Csongrádon a legkisebb adóju egynegyed telekmennyiség melynek adójához a törvény a választói jogosultságot kapcsolja, 8 hold és 300 szöglet öl volna. Ámde a tisztelt központi választmány, mely pedig esküt tett arra, hogy megbízatásában a törvény szerint fog eljárni, mit sem adott a választói névjegyzék kiigazításánál a törvényre és a ministeri rendeletre: hanem most is mint azelőtt, 14 holdjával vette az egynegyed urbéri telekmennyiséget, sőt még tovább is ment, mert ehhez ráadásul hozzá számította az összes járandóságokat, t. i. a kilenczesi, kis réti, bökényi, hypothékai, kender földi, mentett réti, nagy réti és bukrosi járandóságok adóit, a mennyiben az előjáróság a B tabellát ily módon kezelte. Ennek a törvénytelen eljárásnak aztán az a rossz eredménye van, hogy a központi választmány legalább ötszáz adófizető polgárt fosztott meg választói jogosultságától, kik pedig a törvény rendelkezése szerint választói jogosultsággal bírnának. De hát persze akkor a királyi tanácsos, a főszolgabíró és a két jegyzőből álló klikk uralkodását nem lehetne tovább fentartani Csongrádon. Ezen hivatalos lelkiismeretlenség ellen azonban jogorvoslattal élünk és hiszszük, hogy a míg polgártársaink törvényes jogait megvédjük, addig a visszaélés intézőinek is körmére koppintunk.

— **A szentesiek Csongrádon.** Szentesi elvbarátaiok mult vasárnap délután, *Sima* Ferencz országgyűlési képviselő urral élőkön, a 48-as népkör zászlója alatt, tömegesen rándultak át Csongrádra, részint hogy viszozzák a csongrádi 48-as párt látogatását, melylyel Szentháromság vasárnapján közreműködött a vármegyei ellenzéki szövetkezet megalakításán, részint pedig, hogy részt vegyenek értekezletünkön, melyet a küszöbön levő községi képviselő választás tárgyában tartottunk. A szentesiek megjelenése kiket a 48-as párt, a kör zászlója alatt, a Szentháromságtéren fogadott, akkora néptömeget vonzott össze, hogy a 48-as kör udvara és helyiségei elégtelenek lettek annak befogadására. A plebánia udvarára vonultak tehát a megjelent csoportok a két kör zászlói alatt, hol *Sima* Ferencz tartott nagyha-

tásu beszédet. Beszéde első részében a vármegyei közkormányzatában napirenden levő visszaélésekkel s az ezek megszüntetésére alakult vármegyei ellenzéki szövetkezéssel, második részében pedig a csongrádi községi választások ügyével foglalkozott, melynek sikere tekintetében egyetértésre és kitarásra buzdította a választókat. A fényes és nagyszabásu beszéd rendkívüli hatást ért el, mit bizonyított a gyakori zajos helyeslés és éljenzés, mely a beszédet minduntalan félbeszakította. Ehhez fogható, megkapó beszédet régen hallottak a csongrádiak s bizonyára meg is lesz annak a kívánt eredménye egy a választások, mint az ellenzéki szervezkedés dolgában. Az értekezlet végétével még a 48-as körben tettek látogatást a szentesiek, este pedig, egy szép nap emlékezetével távoztak el körünkől.

Nemtelen boszu.

Midőn a sáfároknak oda kiáltottuk, hogy tovább nem tőrjünk az eddig folytatott jogtalan és törvénytelen eljárásokat, sőt a magas miniszter ur figyelmét is felhívtuk, azon égbekiáltó bűnökre, melyeket a közönség rovására és szándékos megkárosítására eddigelé elkövetek, ujjabb s ujjabb fondorlatokkal iparkodnak a közfigyelmet magukról elvonni és ártatlan embereket akarnak a legnemtelebb legaljasabb piszkos módon anyagilag a tönk szélére juttatni.

Hogy ezen undort keltő eljárásuknak érvényt szerezzenek, a kir. tanácsos ur lángelméjéből pattant mentő gondolatát fogadták el: vagyis amennyiben az ellenzéknek sikerült a közönséget a mi saskörmeink közül kiragadni s a jövőben mi meg leszünk fosztva attól, hogy a közönség joga felett nem pasáskodhatunk, nincs más hátra, mint a vezető elemeket anyagilag tönkre tenni s így a közönség ismét pásztor s vezér nélkül fog maradni s urai maradhatnak a helyzetnek.

Igy okoskodnak az ismert nép barátok s azzal kecségtetik magukat, hogy ezen tervük megvalósítása által elgör-

ditenek minden a k a d á l y t, melyek szándékuk megvalósítását nagyban veszélyeztették.

Pedig nagyon csalogódnak a szabadkőmives urak, mert ha az összes ellenzéki vezető embereket ily uton megsemmisítik, holnap ujult erővel lépnek a küzdőterre s ha száraz kenyér lesz is osztályrészünk addig míg kellőképen meg nem boszuljuk azt a bűnös üzelmeket, melyek a közönségnek ezreibe kerültek, nem fogunk nyugodni.

Vagy megért bennünket Csongrád város józan közönsége s győzni fogunk a zsarnokok nemtelen eljárása fölött s végre valahára becsületes munkát teljesíthetünk érdekükben, vagy veszni enged bennünket, mely esetben zsákmányul dobják oda magukat az önök által folyfolytatott eddigi garázdálkodás köpre-dája gyanánt.

Sima hecczet akarnak Önök produkálni, s azt hiszik, hogy már céljukat elérték?

Nem riadunk vissza semmi aljas tettüktől, mert úgy amint *Sima* Ferenczet nem engedjük zsákmányul ejteni az e fele orvtámadásoknak, úgy nem fogjuk pártunk egyes tagjait sem feláldozni az Önök kár örömének.

S tudják meg, hogy nem egy párt és egyes vezér emberek intézik ezután a nép sorsát, hanem a vármegyének összes ellenzéki mint egy test egy emberként áll minden igaz, becsületes polgár háta megett, mint ledönthetlen védbástya gyanánt.

Telhetnek bármit legjobb belatásuk szerint, de annyit elmondhatunk, hogy nemsokára ütni fog az óra, midőn az e féle emberekkel érdem szerint fogunk elbánni. A kir. tanácsos urat pedig szekundáló holló, szarka, sólyom s tinó barátjaival majd aképen fogjuk lehetetleníteni a jövőben, hogy metszett szárnyaikat és farkaikat még jobban megnyirbáljuk, mert ezek azok a bünszerzők, kiknek Csongrád-város közönsége a mostani siralmas, átkos s nyomorúságos helyzetet köszönheti.

Tinó tónit úgy látszik nagyon érzé-

A „TISZVIDÉK“ EREDETI TÁRCZÁJA.

A tizenharmadik.

— Francia humorész. —

Szülőimnek tizenharmadik gyermeke vagyok. Mikor megszülettem, atyámnak egy úgynevezett jó barátja tanácsolta, hogy e különös körülmény föl legyen tüntetve nevemben. Atyám -- nem hiába, hogy gimnáziumi tanár volt, -- szót fogadott s a latin Tertius Decimus (tizenharmadik) nevet adta nekem.

Huszonegy éves koromban beleszerettem egy angyalba. Neve Klára volt, de a család tagjai, valamint azok, a kiknek kilátásuk volt családtaggá lenni, Klárikának hívták. Klárika mindenkit elbájolt. Életének tizenharmadik évét taposta, állandóan könnyű ruhát viselt, de dicsekedhetett azal is, hogy atyja vagyonos ember hírében állott. Mikor szerelmet vallottam neki, szerelmesen lesütötte szemét s így szólt:

— Beszéljen — a papával! . . .

Két hónappal később egyike voltam a halandók legboldogabbjainak. Engedélyt nyertem, hogy öt naponként meglátogathassam s esténként csak bizonyos czélzásokkal a késői időre, tudak róle eltávolítani.

Egy szép alkonyatkor együtt ültem fehér ruhás arámmal az ebédő szobában. Rövid

idő múlva egy diáksapkás fiatal ember lépett be hozzánk.

— Hurrá Klárika! — kiáltott jókorát és minden teketória nélkül esókot nyomott angyalom kívánatos ajkára. E közben felém sandított s én e sunyi tekintetből ezt olvastam; „Mily kellemetlen véletlennek köszönhetem e szerencsét?“

— Egymásnak bemutatlak benneteket, — mondá Klára. — Ez itt Róbert bátyám, ki a benni egyetemről tért éppen haza, ez meg itt jegyesem, Uniers Tertius Decimus ur.

— Ön egy ősrégi római? — kérdé a diáksapkás ifju.

— Hogyan?

— Oly latinus neve van.

— Hja, atyám gimnáziumi tanár volt, — feleltem büszkeségtől eltelve.

— Tertius Decimus, — folytatta fejcsóválgatások között Róbert, — különös név. Mondja kérem, szerencsétlen ön?

— Ugyan mi jut eszedbe, kiáltott közbe Klára. — Távozz innét jobb lesz!

— Ne ingereld fel magad! — kérte őt Róbert — Csak azért kérdem, mert Tertius Decimus annyit jeient, mint: tizenharmadik, azt pedig mindenki tudja, hogy a tizenharmas szám szerencsétlen szám. Ha leány volnék, nem szeretnék Tizenharmasné ténsszony lenni, annyit mondhatok!

E szavak után gúnyos mosolylyal hagyta el a szobát.

Klárka két orczájáról letűnt a rózsás pir. Aggódva kérdezte:

— Igaz ez?

— Nevem kétségkívül azt jelenti, hogy „tizenharmadik.“

Klárka elsápadt.

— Borzasztó! — kiáltott föl, ezt nem tudtam. Oh bár megtanultam volna latinul. Kedves barátom, nekem oly visszataszító a tizenharmas szám. Egész családnak irtózik, remeg tőle. Sohasem ülünk tizenhárom asztalnál, inkább behivatnak az utczáról egy hordárt s fizetünk neki, amiért tizenegyedeknek eszik velünk. . . . A hónap tizenharmadik napján sehova sem megyünk. Egyik nagy bátyám kártyát vettettet magának s rá éppen tizenhárom év múlva meghalt. Kanári madarunkat tizenhárom éves korában ellopták tőlünk. Szóval — Isten látja lelkemet — Tizenharmasné asszony nem lehet belőlem.

Nem maradt számomra egyéb hátra, mint jó nevelés szerint elbucsuzni s a jegygyűrűt — tizenhárom karatos! — neki visszaküldeni. Három hónappal később Klára férjhez ment: egy hetven esztendő milliomos vette el őt, de a házasságkötés után az öreg még sem tette meg neki azt a szivességet, hogy meghaljon s a milliókat hátrahagyja. Ellenkezőleg, két év múlva megbuknak vállalatai s vagyonát egy krajczárig elvesztette.

kenyen érintette a párt által hozott határozat, mely szerint őt, mint a ki a párttal magát ellentétbe helyezte, egyszerűen kizárta saját kebeléből. Most a mint halljuk egyenként hívja a választmányi tagokat magához s megszokott nyers, durva hangján az illetőt azzal a kérdéssel támadja le, hogy maga az, a ki arra mert szavazni, hogy engem kizárjanak?! Így történt a mint értesítve lettünk, hogy 4 választmányi tag a megfélemlítés által önmagával meghasonlott és azon bizonyos célra használható ellen-nyilatkozatot aláírták.

Nem kutatjuk, mert arra egyáltalában nem is vagyunk kíváncsiak, hogy mely szempontból erőszakolja ki az aláírásokat, de azt a határozatot semmiféle szarka okoskodással megdönteni többé nem lehet.

Ha sérelmesnek találja a hozott határozatot, ám tessék azt az illetékes forum elé megfélemlíteni, meg lehet győződve, kap oly erkölcsi elégtételt, a milyenbe még halandó nem is részesült.

Jó lesz tehát azt a közmondást megiszni: „tanulj tinó, ökörd lesz belőled.“

A legújabb 48-as párttű.

Némuljon el mindenki, bámuljon és csodálkozzék azon, hogy dr. Szarka Mihály ügyvéd nyilvánosan és ünnepélyesen Isten színe előtt a szabad ég alatt kijelentette az egybe sereglett 19 hive előtt, hogy ő igazán igazi 48-as. S hallatlan az egybegyűlt ember áradat fejbőlintással tudomásul vette ezen égbekiáltó merényletet.

Ugyan ki is volna az a balga ember, ki ezen kijelentését komolyan venné? midőn mindenki előtt köztudomású dolog, hogy ugyan csak ő volt az, ki midőn egy társaságban arról volt szó, hogy miképpen kellene a közönség elviselhetlen bajain segíteni, a bor tüze által hevitve, azon kijelentésre ragadtatta magát, „hát még olyan bolond ember is van a világon, ki a paraszttal törődik? nem szabadság és jog kell annak, hanem kancsuka és börtön.“

A fenti hazafias szöveget bizonyára mindenkinek meggyőző arról, hogy Szarka ur milyen igazi 48-as!

Én még egyre a szerelem betege voltam s azért elhatároztam, hogy kivándorlok Ausztráliába. Ugy véltem, hogy fájdalomamat csak egy hosszú utazás képes enyhíteni. Helyet foglaltam a „Columbus“ nevű tengeri hajón s az utasok névkönyvébe Uniers Titus Dáriust írtam, mivel csomagjaimon mindenütt U. T. D. jelzés állott.

Alig hogy a hajóra léptem, egy kéz érinti meg vállamat, melynek tulajdonosa, egy tengerész-tiszt, megszólított:

— Mi keresni valód itt, Uniers barátom? Téged ugyan nem reméltelek hajónkon.

Megismertem őt, egykori iskolapajtásom volt, a ki tanulmányai végeztével a tengerész-pályára lépett.

— Még most is viseled akkori nevedet? — kérde tőlem. Engedd tanácsolnom, mondj le róla, mert a tengerész népség babonás s ha valamí történnék utunkban, csak téged okozza érte. Nem tudom, nem tenne-e Jónássá s azután meg az a kérdés, vajjon ki? bocsátana-e újból a csethal?

— Igazad van — erősítém, meg szavait s elmeséltem szerelmem történetét. Ő megilletődve hallgatta végig, azután bemutatott engem bajtársainak.

— Az igazi nevem valahogyan kitudódott a hajón s ez a fölfedezés reám nézve kelemetlen következményekkel járt.

Az ő politikai meggyőződése a mi felfogásunk szerint csak abban összpontosul s csak addig terjed, míg vérmes anyagi reményei ugyanazon parasztlak által nem biztosítottak, kiket ő a borban rejelő, hozzá méltó ítélete szerint kancsukára és börtönre ítelt, — ha ezen terve bármely oknál fogva kudarcot szenved, mint a jelen esetben is, még arra is képes, hogy megtagadja azt a nagy hatást keltő mondatát, „hogy mindazok, kik a múltban a közügyek élén állottak s vezérszerepet játszottak, „loptak és csaltak,“

Vagy nem eléggé jellemzi őt azon utóéletlen s csakis az ő lángelméjére valló kiszólása, hogy Csongrádon 22 ezer ember között nehéz hat becsületes embert találni, kiket a birtokosság azzal a bizalommal felruházhat, hogy választmányi tagokul megválaszthat a társulat élére?

De ugyilátszik magát is kívül felejtette, pedig ha a birtokosság érdekeit csakugyan lelkiismeretesen akarta volna képviselni, neki állott volna első sorban kötelességében a hat becsületes ember élén oda bevonulni s nem azt a tudatlan hat becsületes embert bűnbakul oda állítani. De ő a markába nevet, hogy mily hasznos szolgálatokat teljesítenek a tudatlanság örve alatt éppen azon emberek, kik a ködfátyol leple alatt lappangó koncz elnyerését az ő részére, kisajátítási költségek címén biztosítani fogják.

Mit törődik ő azzal, hogy a birtokosság érdeke ki által és miképpen lesz megvédve a nagyobb birtokosok tulajdonságaitól, az ő érdeke ezzel párhuzamban nem áll, sőt szabad kezét és tért enged tudva a kilátásba hehezett konczért azoknak, kik azt már előzőleg részére biztosították.

Ezer szerencse, hogy ez a veszedelmes Démon akkor ütötte már fel fejét, midőn felvilágosodott közönségünk a sok csalódás után kötve hisz a szarkának, különösen olyannak, melynek éppen olyan metszett a szárnya és a farka, mint a Piroska városrész felett röpködő hollónak.

Mi sem személyének, sem tetteinek komolyságát nem tulajdonítunk, mert testé megnyirbálása folytán nagyon alacsony légjőbe röpköd; csak arra akarjuk figyelmeztetni a könnyen hívőket és a sok csalódásban sínylő adózó polgárokat, hogy ne

Negyvennyolc órai út után vihar tört ki s a hajósnép nekem tulajdonította az egészséget. Később több matróz napszúrást kapott, ezek az én ártatlan fejemre szórták átkait. Járvány is ütött ki a hajón, persze én hoztam magammal azt is.

Elkeseredtem s a legközelebbi hajókikötőnél elhagytam Columbuszt és visszatértem szülőházamba. Megérkezésem után néhány nappal olvastam az újságban, hogy a „Tizenhármak“ czímmel egyesület alakult Párisban, mely az előítéletek s a babona eltörlésére irányult. Írtam a titkárnak s azonnal fölvettem a tagok sorába. Minden telhető eszközzel küzdöttünk minden ellen, a mi a babonára vezet.

Tizenhármak ültünk az asztalnál; sőt készakarva kidöntöttünk, kést és villát szándékosan keresztbe raktunk; pávatollat viseltünk: mégse lett bajunk tőle.

Az egyedüli baj mely engem az együletben ért, az volt, hogy feleségül vettem egy fiatal női tagtársat, a ki pénteki napon született.

Bár sose született volna! . . .

legyenek oszlopai annak, ki a közönséget még ma is rabigába szeretné hajtani, hogy a despotizmus uralma alatt nemes hajlamát könnyebben kielégíthetné.

A kik tehát azon elveknél akarják hódolni, hogy a népnek nem jog s szabadság kell, hanem kancsuka és börtön, kövessék Szarka urat, kik pedig sorsukon segíteni akarnak, sorakozzanak a mi zászlónk alá, melyre az van felírva: *egyenlőség, szabadság, testvériség, mindent a közügyért!*

Tisztviselőből házaló.

A mi ereyes főszolgabíróknak ugy látszik mindenre kiterjed a figyelme, csak arra nem, ami leginkább kötelességében állana.

A polgárokat nyakra-főre jogtalan és törvénytelen birságokkal árasztja el, hogy rettegett hatalmát mindazokkal éreztesse, kik az ő lekötöztető modora által meg nem nyerhetők az általa képviselt politikai hitvallásnak a szabadkőművesek táborában.

De azelőtt szemet huny, hogy egy városi tisztviselő, a kiadott legszigorubb rendelet ellenére, fényes nappal, mindenki szeme láttára és köz megbotránkozására, a város által fizetett városi rendőrrel házalni jár, hogy a küszöbön lévő választásokra az özvegy asszonyoktól meghatalmazásokat csikarjon ki; bizonyára azon megfélemlítéssel, hogy azon esetben, ha a meghatalmazásokat vonakodnék az illetők részére átengedni, az adójukat ő fogja helyettük kifizetni, ellenjutalmul a tett szolgálatért.

Ugy tudjuk, hogy ugyan ezen főszolgabíró éppen a kérdésben lévő tisztviselőt sokkal csekélyebb okért képes volt állásától felfüggeszteni csak azért, hogy a Céh által előirt szabványoknak eleget tehesen.

Mert az ellen nem csak tiltakozunk; de katározóttan óvást emelünk, hogy egy tisztviselő akár magának, akár mások érdekében felfogadott bérenczként korteskedjék a város által fizetett eseléd közbejöttével, mivel az senkinek sem áll jogában, hogy privát czélokra, bárki által felhasználhatók legyenek.

Nem akarjuk az illető tisztviselőt megnevezni, de minden áron csodálkoznunk kell, hogy ily czélokra felhagyja magát használni s nem számol azon körülménnyel, hogy eljárása csufosan megfogja magát bosszulni.

Felhívjuk a főszolgabíró ur élénk figyelmét a fentebb vázolt körülményre s kérjük hajlandó-e a legszigorubb intézkedést ez ellen a tulajdon ellen fogantatni, mivel ellenesetben, mi fogjuk a kellő lépéseket megtenni az illetékes helyen.

UJDONSÁGOK.

— **A homokiak búcsúja.** A jövő vasárnap, vagyis június 18-án tartatik a homoki kápolna búcsúja Jézus Szent Szíve tiszteletére, mely egész ünnepi jelentőséggel bír homoki polgártársaink körében. Ezen búcsúra processzió megy búcsu napján, az első mise után, a plebániái templomból, hasonlóképp processzióval vesznek részt benne az alpariak és ujfaluasiak is. Van továbbá vásár is ez alkalommal a kápolna melletti úton, valamint egyéb szórakozás. Az isteni szolgálat dél előtt 10 órakor szent beszéddel veszi kezdetét, mely után processzió következik a kápolna körül, ennek végeztével pedig lesz az ünnepi nagy mise. Dél után 3 órakor szokásos módon a vespere is megtartatik. Bizonyára sokan lesznek a városbeliek közt is, kik a homoki polgártársaink ezen örömeiben osztozni fognak.

— **Kossuth Ferencz nem jön Csongrádra.** Az előjáróság újabbán június 18-ra tűzte ki a Kossuth-szobor leleplezési ünnepélyét és arra küldöttségileg hívta meg Kossuth

Ferenczet, de más oldalról meg csupán statisztika szerepet szánt ezen ünnepeken a 48-as pártnak. A terv az volt, hogy Kossuth Ferenczet, ki együtt jött volna le Gajáry Ödön csongrádvarosi képviselővel, most a községi képviselő választások és tisztújítás küszöbén, útó kártyának használják ki a klikk emberei a 48-as párt ellen. Kossuth Ferencz azonban nem fogadta el a neki szánt szerepet és pártelnökönkhez intézett levelében kijelentette, hogy ősznél hamarabb nem jön Csongrádra. Furesa észjárás is kellett ahhoz, hogy valaki az itteni 48-as pártnak éppen az országos 48-as párt vezére Kossuth Ferencz által akarjon sakk-mattot adni? Legyen róla meggyőződve a klikk-hatalom, hogy ilyen műfogások soha sem fogják a 48-as pártot hazafüi kötelességének teljesítésétől eltántorítani. Egyébként úgy halljuk, hogy Kossuth Ferencz elmaradása miatt a Kossuth-szobor leleplezése bizonytalan időre ismét elhalasztatik.

— **Értekezlet.** A 48-as párt ma délután négy órakor a saját helyiségeiben ismét értekezletet tart, melyre, a községi képviselő választásokról és tisztújításról lévén szó, szívesen látja az összes adófizető polgárokat.

— **Csak hazudni rettenthetetlenül és mérészen!** Ezt tartják a vármegyei klikk szolgálatában álló bérencz tollak, melyek ismételt világgá kürtölték, hogy a szegedi kir. törvényszéknek a Sima Ferencz esődügyében kelt végzését, a szegedi kir. tábla jóváhagyta. Ebből azonban egy betű sem igaz, sőt az a valóság, hogy a kir. tábla feloldotta a törvényszék határozatát és bizonyítási eljárást rendelt el a Sima Ferencz ellen támasztott követelések valódiságának bizonyítására nézve.

— **Ellenzéki szervezkedés.** A vármegyei ellenzék ma Algyőn és Dorosmán tart szervezkedő gyűléseket azon czélból, hogy a Szentesen alakult ellenzéki szövetséget fiókjait e két községben megalakítsa. Ezen szervezkedés nálunk is szőnyegre kerül, mihelyt az alapszabályokat megkapjuk.

— **Halálozás.** Ismét kérlelhetlen volt az öreg halál, mert egy ifju viruló életet ragadott ki az élők sorából, nem törődve azzal, hogy mily keserű fájdalmakat idéz elő annak a családnak, kiket oly gyengéd érzelm költött az immár szebb és jobb hazába költözött személyéhez. Gullay Julianna állami ovónó hosszas és kínos szenvedés után f. hó 2-án d. u. félhat órakor jobblétre szenderült. Fogadja a gyászoló család ezuton legmélyebb részvétüket. A család a következő gyászjelentést adta ki: „Hideg Klementin özv. Gullay Istvánné, mint anya, Gullay Mária Miskolczi Istvánné, Gullay Ilona László Bálintné és Gully Lajos mint testvérek, Miskolczi István és László Bálint mint sógorok, Paulics Anna Gullay Lajosné mint sógornő és László Imriske mint unokaöcs, szomorodott szívvel tudatják a felejthetetlen leány testvér, sógornő és nagynénének Gullay Julianna özv. Sztraka Istvánné állami ovónónek életének 33-ik, özvegységének 9-ik évében f. évi június hó 2-án d. u. 1/2 óra kor hosszas és kínos szenvedés és a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült teteme f. évi június hó 4-én d. u. 4 órakor fog a templom-utca 95. sz. gyászszobából a a róm. kath. vallás szertartása szerint örök nyugalomra tétetni az engesztelő szt. mise áldozat pedig f. évi június 5-én reggel 6 órakor fog a Mirdenhatónak bemutatni. Áldás és béke lengjen nyugvó porai felett!”

— **Szövetkezet felállítása.** Ugy látszik, hogy a tulajdonon nem igen szeretik, hogy ezen eszmével komolyan foglalkozunk, pedig midőn ezen közérdekű intézményt létesíteték, nem törődtek a szegény ember érdekével, hanem csak magukról gondoskodtak. Szívesen eleget tennék azon kérésüknek, hogy az egyesület kötelékébe belépünk, de amennyiben igen sokan, nem vagyunk azon helyzetben, hogy 10 frtos részvényt jegyez-hessünk, kénytelenítve érezzük magunkat, szerény tehetségünknek megfelelő új szövetkezetet alakítani, mely az egész város kö-zönségének fog rendelkezésére állani s nem csupán a részvényeseknek. Amint tehát a választásokon átesünk, azonnal megvaló-

sítjuk a közönség érdekét szolgáló ezen üd-vös intézményt és pedig úgy, hogy a fo-gyasztó közönség nem lesz kénytelen három négy üzletbe is bemenni, hogy szükségletét fedezhesse, hanem ott kapni fogja mindazt, amire csak szüksége lesz.

— **Tűz.** Nagy tűz volt az elmúlt héten a Sugár-utczában, hol Lévai György háza égett porrá. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

— **Az Iparos Olvasókör Dalkara** már megkezdte működését. A dalpróbák 20—25 dalképes iparos és iparossegéd vesz részt, kik Székely György és ifj. Dadás Ferencz vezetése mellett igyekeznek magukat az éneklésben tökéletesíteni.

— **Töniből csak tinó lehet.** Sok ember azt hiszi magáról, hogy mert az Isten bőségesen megáldotta anyagiakkal, neki már esze és tudása is van, pedig míg az egyik csak a véletlen szerencsének köszönhető, addig a másik szorgalmat, fáradságot, időt és reud-kivüli talentumot igényel. — Tinó Tóni azonban ki csak az iskolába járt, de helytette más tanult s kinek édes atya hízalt sertései adták meg az impulzust arra, hogy mily eredmény biztosították részére az évad végével, mert Töniből csak tinó lehet. Egyik tanára, ki látván az apa részéről nyilvánuló áldozat készséget gyermeke iránt s a ki tudatában volt azon kifürkészhetlen tehetségnek, melyel Tónit a sors megáldotta, azt mondotta: „kár ezekért a finom jó sertésekért, mert minden fáradságunk hijába való dolog és Tóni fiából csak tinó lehet.”

— Ilyen alapos készütség jögsítja fel tehát Tinó Tónit, hogy elbizakodottan a nyilvánosság elé álljon s magát tinó hangján magasztalva abban találja élvezetét, ha másokat gyaláz s durva sértegetéseivel illetet. Ő azt hiszi, mert megtalálja a szarva kö-zött a tőgyit, az eszére is rátalál, már pedig olyan nincs a sifonérban. Mi abban a veleményben vagyunk, hogy gulyása ipar-kodni fog nagyobb kiképzetésben részesí-teni, ha pedig minden igyekezete mellett eredményt nem volna képes elérni, úgy tegye meg azt, hogy ha a városba beereszti lássa el megfelelő szájkosárral.

— **A tűzoltó egyesület közgyűlése.** A hu-mánus egyesületek közt bizonyára az első-közt foglal helyet az önkéntes tűzoltó-egye-sület, mely az anyagiak megvédését tűzte ki feladatul. Városunknak is van ilyen egye-sülete, mely az 1890. évben alakult. Sok nehézségekbe ütközött akkor ezen humanus egyesület megalakítása, mivel nem volt vál-lalkozó ki a nemes ügyet kezébe vette volna, hogy az emberbaráti intézmény zászlóját magasán lobogtassa. S noha többször megemlé-keztünk arról, hogy legfőbb ideje volna annak, hogy városunkban tűzoltó-egylet léte-sítessek a hivatott egyenek mégis csak úgy látták, hogy a legszentebb ügy nem más, mint a pártkérdés. Sok vajadás után végre mégis megalakult városunkban az önkéntes tűzoltó-egylet. Az új egyesület csak rövid ideig részesült a kelli pártfogásban s így nem esoda, ha az utóbbi időben nem felelt meg kellőképen hivatásának; hisz maga az előjáróság sem részesítette támogatásban a zsenge egyesületet, sőt működésében is akadályozta az által, hogy a városi tűzoltósá-got nem tartotta kellő fegyelem alatt, s így azok az önk. tűzoltóegylet parancsnokának intézkedését számba sem vették, természetes tehát, hogy a hiányosan gondozott tűz-oltószerkeket — vesély esetén — nem használhatta az önk. tűzoltóság kellő eredmén-nyel. Most azonban, midőn az előjáróság reszeről is látszik egy kis jóakarát, bizo-nyosak vagyunk abban, hogy önkéntes tűz-oltóságunk felvirágzása hamarosan el fog érkezni s áldásos működést fejtve ki, megfelel azon reménynek, melyet a kú-lásakor oly bizalommal fűztünk hozzá. Mint örömmel értesülünk az előjáróság az önkéntes tűzoltó egyletnek segélyt kíván nyújtani, mértis a szervezeti szabályrende-ltetben előirt 6 fizetett tűzoltó helyett csak 4 fizetett tűzoltót fog alkalmazni — melyek felváltva végzik a toronyóri szolgálatot s gondozzák a tűzoltói szerkeket — s az elbo-csátott két tűzoltó fizetését az önkéntes tűz-oltó egylet segélyezésére fordítják. Az önk.

tűzoltó-egylet segélyezésének kérdését ennél helyesebben megoldani nem is lehetett volna így csak üdvözöljük azokat, kik a közönség külön megterhelése nélkül segélyt nyuj-tanak a magán és közragyon megvédéséhez. Az önk. tűzoltó-egyesület közgyűléséről, mely az elmúlt vasárnapon tartott meg a község háza tanácstermében tudósítunk a következőkben számol be: Az egyesület tag-jai kelli számban megjelentek s a közgyű-lést Sohlya Gyula alelnök nyitotta meg, meg-emlékeztvén az egyesület elnökének Révi Ferencznek évközben történt lemondásáról, az egylet működéséről, majd pedig a mult évi számadásokat mutatja be a közgyűlésnek. Ez után az elnökség, választmány és pa-rancsnokság megbízása lejárván lemondtak. A közgyűlés megköszönve a vezetőség szí-ves működését, következőkép alakította meg a vezetőséget. Elnöknek: Sohlya Gyula, alelnöknek: Holtó Adolf, jegyzőnek: Saghy Mihály, választmányi tagokul: Baghy Zsig-mend, Egressy László, dr. Nagy Sándor, Réti Ernő, ifj. Blázsik Mihály, Kovács Lajos, Mihálovics Elek és Réh József, számvizs-gálóknak: Kraxner Dezső, Komjáthy Mór és Szőke Pal, orvosnak: dr. Dekány Béla, szertárnoknak: Mihálovics Rókus, főparancs-noknak: Eszes Imre, alparancsnoknak: Ugray Albert, szakaszparancsnokoknak: Kiss György és ifj. Szilber János urak választattak.

— **Buzatermelésünk jövője** című cikkünk befejező részét, jövő számunkban hozzuk.

Vh. 383. 1899. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a csongrádi kir. járás-bírószáznak 1898. évi V. 435/2 sz. végzése folytán Rochlitz Tódor ügyvéd mint a vb. első magyar jégkár bizt. társ. mint szövet-kezet csödtömeg gondnoka feiperes részére, Bojuiczter jelenleg Boér Jakab alperes ellen 140 frt 85 kr. követelés s jár. erejeig el-rendelt kielégítési végrehajtás folytán alpe-restől lefoglalt és 355 frtra becsült ingosá-gokra a csongrádi kir. bíróság 1898 évi V. 435/6. sz. végzésével a további eljárás el-rendeltetvén, annak az alap és felül foglat-tók követelése erejeig is, a menyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, alperes lakásán Csongrádon leendő megtartá-a határidőül **1899. évi június hó 19 napján dél előtt 10 órája** kitűzték, a mikor a bíróság lefoglalt szobabutorok és zongora a legtöb-bet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szük-ség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Felhívatauk mindazok, kik az elárverez-endő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a menyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a vég-rehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkez-déseig alulirt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasz-szák, mert különben csak a vételár fölösle-gére fognak utaltatni.

Kelt Csongrád, 1899. évi június hó 3. napján.

R. Papp István,
kir. bírósági végrehajtó.

Hirdetmény.

A Csongrád-sővényházi ármentesítő és belvízszabályozó társulat, Csongrád vá-ros mentén elvonuló téglaburkolatot előfalazással és kőburkolattal szándéko-zik vállalati úton biztosítani.

Ezen 97 köbméter téglafalazás és 444 köbméter terméskő-burkolattal elő-irányzott munkálatokra vonatkozó, 200 forint bánatpénzzel felszerelt ajánlatok **folyó évi június hó 30-adikáig** fogadtatnak el.

Az ügyre vonatkozó bővebb felvilá-gosítás **Csongrádon, a társulati irodá-ban, szerezhető.**